
UPORABA RENTGENSKEGA FILMA MALO DRUGAČE

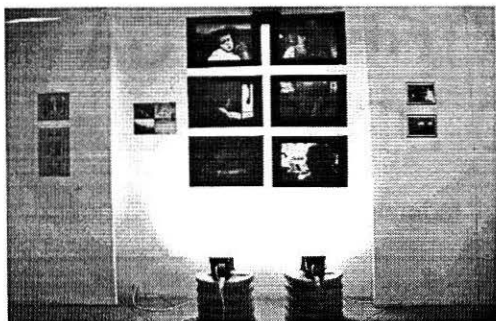
Tadeja Bečaj, dipl. inž. rad., Klinični inštitut za radiologijo, Zaloška 7, 1000 Ljubljana

V šali svoj poklic velikokrat predstavim kot »fotografiranje oz. slikanje«, namreč ljudje me že od samega začetka študija radiologije nadlegujejo z »aha, to je radiostezija ipd«. Ko rečem, da »slikam«, vsi vedo, da gre za slikanje kosti, zlomov, kaj več pa niti ne, razen seveda, če so bili kdaj bolni.

Radiologija v resnici ni daleč od fotografije, kajti obe veji se ukvarjata s pritiskanjem na gumb in trajnim beleženjem nekega stanja na medij. Razlika je le v tem, da pri radiologiji uporabljamo rentgenske žarke, ki lahko človeku tudi škodujejo, zato si ne moremo privoščiti neomejenega eksperimentiranja. Konjiček, ki ga gojim že nekaj časa, pa dopušča prav to. Pri zaključnem projektu sem si zamislila nekakšen eksperiment in predstavila klasično fotografijo na malo drugačnem mediju – mediju, ki ga sicer uporabljamo v medicini. Tako sem se znašla v domači temnici z rentgenskim filmom, ki je namenjen slikanju pljuč. Uporabila sem film KODAK T-MAT S/RA, velikosti 35 X 43 cm in začela s poizkusom.

V povečevalnik sem vstavila črno-beli negativ, določila višino povečevalnika glede na velikost rentgenskega filma,

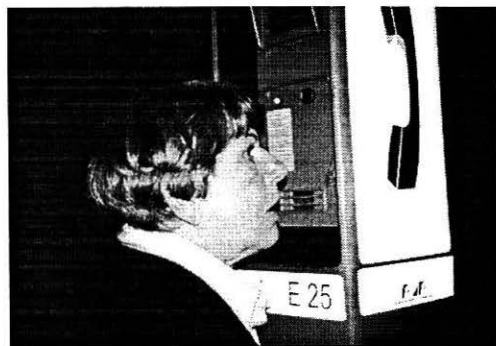
določila odprtost zaslonke in čas osvetlitve. Pri nastavitvi časa sem upoštevala nasvet starejše kolegice, ki mi je pripovedovala, kako so včasih kopirali rentgensko sliko: »rentgenogram položi na neosvetljen rentgenski film in za kratek čas posveti z vžigalnikom«. Tako sem vedela, da dolgih časov osvetlitve ne bom mogla uporabljati in sem osvetljevanje začela s časom 5 sekund in zaslonki 16. Po nekaj dneh poizkušanja in iskanja pravilne ekspozicije, sem lahko pričela s povečevanjem celotne fotografije. Osvetlitveni čas je bil približno 2,5 – 3 sekunde, tako da nisem imela ravno veliko časa za t.i. fotografsko »dekanje« same fotografije, kjer bi lahko pretemne dele manj osvetlila in presvetle dele bolj potemnila. Kljub težkim pogojem sem uspela vseh pet fotografij tonsko približno optimalno osvetliti. Motive sem izbirala glede na vrsto medija – portrete ljudi. Na končnem izdelku se pojavi tako resen kot tudi zelo igriv motiv, kot je sam medij, s katerim se »igrala«...

Slika 1: Utrinek iz razstave

Slika 2: Igrivost

Slika 3: Gospa

Slika 4: Nina

Slika 5: Jera